כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות

בסודשיח



בס"ד ■ יום רביעי ■ פרשת שופטים ■ א' אלול ה'תשע"ג ■ 07.08.2013 ■ גליון מס' 235

תפוצה לכל קהילות ישראל

פרשת שופטים

ידינו לא שפכה את הדם

/ הרב יעקב הלוי פילבר

בחברה הישראלית נעשו לאחרונה חיי האדם זולים, הכרוניקה היום-יומית מלאה מקרי רצח, לא רק של אנשים הזרים זה לזה אלא אפילו מקרים של בן ההורג את הוריו, סב ההורג את נכדתו, בעל הרוצח את אשתו ואשה את בעלה, יד איש ברעהו. מפני חומרת עוון שפיכות דמים מקפידה התורה (במדבר לה לא) להעניש את הרוצח בכל חומרת הדין וציותה: "ולא תקחו כופר לנפש רוצח אשר הוא רשע למות, כי מות יומת". והיא מנמקת את ההקפדה הזו: "ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה, כי הדם הוא יחניף את הארץ, ולארץ לא יכופר לדם אשר שופך בה כי אם בדם שופכו". והרמב"ם (בהל' רוצח פ"ד ה"ט) מסביר מדוע כה הקפידה התורה על עונשו של הרוצח: "אף על פי שיש עוונות חמורין משפיכות דמים, אין בהם השחתת ישובו של עולם כשפיכות דמים... וכל מי שיש בידו עוון זה הרי הוא רשע גמור, ואין כל המצוות שעשה כל ימיו שקולין כנגד עוון זה ולא יצילוהו מן הדין". ומפני היות עוון הרצח כה חמור אין התורה עוסקת רק ברוצח הודאי אלא הרחיבה את העיסוק בו גם מעבר לרוצח הודאי. בפרשתנו מובאים שני מקרי רצח כאלו, האחד פרשת רוצח בשגגה, שאינו בן מות, ועונשו לנוס לעיר המקלט ולשבת בה עד מות הכהן הגדול, וגם עליו כתבה התורה: "ולא תקחו כופר לנוס אל עיר מקלטו לשבת בארץ עד מות הכהן". והסביר זאת בספר החינוך (מצוה תט): "עוון הרציחה חמור עד מאד... ולכן ראוי למי שהרג שוגג, מכיון שבאת תקלה גדולה כזו על ידו, שיצטער עליה צער גלות ששקול כמעט כצער מיתה, שנפרד האדם מאוהביו ומארץ מולדתו ושוכן כל ימיו עם זרים". ומקרה הרצח השני הוא בסוף פרשתנו, פרשת עגלה ערופה הבאה על רצח שיש בה גופה אך "לא נודע מי הכהו", ולמרות שהחקירה מצויה במבוי סתום אין אנו סוגרים את התיק, אלא מנסים לתקן את המעוות.

הבדל נוסף אנו מוצאים בעוון הרצח שאינו מצוי בשאר העוונות, בכל חטא ועוון אנו מענישים את האשמים הישירים, ולא עוסקים באשמים העקיפים, גם באותם המקרים שבלעדיהם המעשה הרע לא היה נעשה. אין לו לדיין אלא מה שעיניו רואות ו"האדם יראה לעיניים וה' יראה ללבב". אבל בעוון רציחה אנו מרחיבים את הטלת האחריות לא רק על הרוצח במזיד אלא גם על ההורג בשגגה, ולא רק על ההורג הישיר בלבד אלא היא מוטלת גם על האחראים העקיפים. הטלת אחריות עקיפה מוצאים אנו אצל ההורג בשגגה, שלא רק את ההורג הישיר אנו קושרים לחטא אלא גם את הכהן הגדול, שישיבתו של הרוצח בעיר המקלט היא עד מות הכהן הגדול. ולפי הגמרא במסכת מכות (יא ב) לא הגלות לעיר המקלט של הרוצח בשגגה היא המכפרת, אלא מיתת הכהן הגדול. ועל כך שואלת הגמרא: מה היה לכהן הגדול לעשות מדוע הכפרה תלויה במיתתו? ולפי הגמרא שם אחריותו מצומצמת: "שהיה לו לבקש רחמים שיגמר דינו לזכות ולא ביקש", ואילו לפי רש"י בפירושו לתורה אחריות הכהן הגדול היא רחבה יותר: "שהיה לו לכהן גדול להתפלל שלא תארע תקלה זו לישראל בחייו". אחריות עקיפה מוצאים אנו גם בעגלה ערופה, שעל דברי הזקנים האומרים: "ידינו לא שפכו את הדם הזה" שואל רש"י: "וכי עלתה על לב שזקני בית דין שופכי דמים הם?, אלא לא ראינוהו ופטרנוהו בלא מזונות ובלא לוויה". גם כאן יש לרצח אשמים עקיפים ועליהם לתת עליו את הדין.

ואילו הרמב"ם בספרו מורה נבוכים (ח"ג פרק מ) אינו רואה כל קשר בין מעשה הרצח לכהן הגדול או לזקני העיר הקרובה אל החלל. ואם כך מדוע הוזכרו במקרים הללו הכהן הגדול או זקני העיר? לפי הרמב"ם יש לכך סיבות אחרות, גלות הרוצח לעיר המקלט היא כדי להשקיט את נפש גואל הדם, שלא יראה את זה שאירעה המכשלה הזו על ידו. ומדוע תלו את חזרתו מעיר המקלט במות הכהן הגדול? מסביר הרמב"ם שהכהן הגדול "הוא האיש הגדול בבני האדם והיותר אהוב על כל ישראל" וכשהוא מת העם כולו כואב ומצטער על החסרון והאבידה, וטבע האדם למצוא נחמה על פגעו שלו

עוד בעיתון

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

אלול / תשובה
המושג 'תשובה' הוא מושג מרומם ונשגב. תשובה היא אחד מתוך חמשת הדברים שקדמו לעולם...
המשך בעמ' 2

שו"ת קיץ
שאלה: נכדתי הפכה ללא כוונה את קנקן המים וכתוצאה מכך נרטבו סידורים וספרי קודש באופן ניכר. האם מותר לייבש אותם בשמש?...
המשך בעמ' 3

סיפור לשבת
הבעל האובד
מעשה פלאי שהיה עם רבי שמשון וינר, רבה של וינה, בימי הקיסר פרנץ יוזף הראשון...
המשך בעמ' 3

שביבים
■ זמן אלול / אלי שטרן
המשך בעמ' 4

כאשר אחרים פגועים כמוהו או יותר ממנו, כמאמר הפתגם: צרת רבים חצי נחמה) ולכן במות הכהן הגדול, שהצער מקיף את כל הציבור, תשקוט נפש גואל הדם על מות קרובו. ואילו במקרה של חלל שלא נודע מי הכהו - לפי הרמב"ם - אין אנו מאשימים את זקני העיר, שהרי הם עצמם העידו, שלא נתרשלו בתיקון הדרכים ושמירתם, וליווי כל עובר אורח, והם אומרים שלא בגלל הזנחתנו הוא מת. אלא אנו מערבים את זקני העיר ברצח כדי לתפוס את הרוצח האלמוני, לכן אנו עושים סביב ההרוג מעשים ברוב עם ובפרסום, כדי שתרבה שיחת בני אדם ודיבורם, ובפרסום הדבר יבואו בני אדם שידעו או שמעו על ההריגה, ודרכם יתגלה לבסוף ההורג.

אלול / תשובה

המושג 'תשובה' הוא מושג מרומם ונשגב. תשובה היא אחד מתוך חמשת הדברים שקדמו לעולם. חז"ל אמרו: מקום שבעלי תשובה עומדין, אפילו צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד שם. לפי הקבלה, כל החזון הגדול של הגאולה, תכליתו הוא 'להביא את הצדיקים למדרגת בעלי תשובה'. עצם אזכורה דיו כדי לגרום לאדם להבין שהוא צריך להתחיל לצאת ולהזדחל מקונכייתו הרוחנית הרדודה. עוצמתה של התשובה ניכרת גם 'בלעומת זה'. ישנם אנשים שכאשר שומעים את צמד המילים המצמררות מבחינתם: 'לחזור תשובה', והם כבר מתקוממים ומזדעזעים.

מה סודה וכוחה?

מצד אחד אין מצווה קלה ממנה. היא ממוקמת בליבו של האדם והיא החלטה של רגע. רגע מכונן, שבו האדם מחליט שהוא עוזב את חטאיו ומעשיו השליליים. גם החוטא הרשע הגדול ביותר בכמות ובאיכות, שלא הניח עבירה אחת שלא עשאה ולא הניח מצווה אחת שלא ביטלה, הרי בשעתא חדא וברגעא חדא הוא מפסיק להיות רשע.

כל המוזכר בספרים על צומות סיגופים צדקה וכו' הם רק לטהר את האדם מהסירחון של החטאים הדבוק בו, אך מבחינת התואר המפוקפק 'רשע', הוא ניתן וחל רק על מי שמורד במלכות ה'. ברם, ברגע שאדם מקבל על עצמו עול מלכות שמים, הרי שמכאן ולהבא הוא פשוט מפסיק להיות רשע. יתירה מכך, העונש על חטאיו עצמם נמחק לחלוטין. יכולים אמנם לבוא עליו יסורין כדי לנקותו מהרפש הרוחני שדבק בו, אך לא על עצם המרידה בה', שעל כך לבד (מלבד הסיאוב הרוחני הפרטי שבכל עבירה מצד עניינה) היה מגיע לו עונשים חמורים, ומהם הוא נפטר ע"י הרהור תשובה אמיתי מעשי ורציני.

יתירה מכך, התשובה השלימה מציבה את האדם בסטטוס של אדם חדש. היא יוצרת מציאות חדשה עם זהות אחרת ושונה. כשאדם משנה את כלל מעשיו וכלל סגנון חייו, הוא מקבל מלמעלה כרטיס 'סים' חדש, וממילא כל המעשים הקודמים אינם מתייחסים אליו. בדיוק כמו חברה בע"מ שפשטה את הרגל והחליפה בעלות ושם, הרי שאין את מי לחייב בחיובים ובמחדלים הקודמים. כשאדם זוכה למדרגה זו הרי גם עבירות שלכאורה אינן ברות תיקון, הרי הוא חופשי מהן, היות שהוא כרגע נהיה אדם אחר לכל דבר ועניין. זוהי אמנם מדריגה גבוהה של תשובה, הנעשית בתפנית של 180 מעלות. אך בכל תשובה גם כשהיא הבסיסית וההתחלתית ביותר, יש בה מעין מדריגה זו של שינוי המהות.

אך זהו הרובד החיצוני בלבד. מהותה של התשובה היא הרצון והמשיכה לחזור ו**'לשוב'** למצב הצבירה הקודם של הנשמה. לא רק לניקיונה שלפני החטא אלא לאיך שהייתה למעלה קודם ירידתה לגוף גשמי בעולם הזה החומרי, שזה לכשלעצמו ירידה גדולה ועצומה. התשובה היא הגעגועים והתיקון לחזור ולעלות ולהישאב בעצמותו של הבורא.

דבר זה נעשה מצד תנועת הנפש המיוחדת של ביטול מוחלט ועבודה למעלה מרגילותו מתוך רצוא וצמאון ל'חזרה הביתה' למקום החם והאמיתי של הנשמה.

בדרגה זו האדם מפסיק להיות מציאות עצמאית ואף לא מציאות של קדושה.הוא הופך להיות מעין 'ידא אריכתא' של הבורא - כל כוחותיו וחושיו מהווים המשך גילוי וביטוי של הכוחות והספירות האלוקיות. החידוש של החסידות הוא, שכבר בתחילתה של התשובה גם כשהיא מתעסקת עדיין בלשפשף ולמרק את הרע הגמור, כבר אז על האדם לזכור את מטרתה הסופית של התשובה. המסע סביב כל העולם מתחיל אמנם בפסיעה אחת. אך החכמה היא לחוש כבר בתחילה, בפסיעה הראשונה, להיכן חותרים. לא להורדת חטא כזה או אחר בלבד, אלא להידבק בה' בתכלית הדביקות. כך יש בטחון שגם התשובה המעשית של סור מרע ועשה טוב בפועל ממש תחזיק מעמד, ולא תשבר מרוחות רוחניות שליליות מצויות ושאינן מצויות הנושבות ברחובו של עולם הזה החומרי. כשהאדם מתחיל לחוש את טעמה של הדביקות בה' המוחלטת, כבר בכפית הראשונה של התשובה, הרי ש"טעמו וראו כי טוב ה'" וזה ייתן לו חשק לגמור את כל הקערה של מתיקות התשובה.

מקורות: תניא אגרת התשובה.לקו"ש חל"ט ביאורי אגה"ת לאור הגהות הלקוטי לוי יצחק.

שו"ת קיץ

הרב שבתי יגל / הכולל הקהילתי רעננה

ראובם אטיאס מהונג קונג שואל: נכדתי הפכה ללא כוונה את קנקן המים וכתוצאה מכך נרטבו סידורים וספרי קודש באופן ניכר. האם מותר לייבש אותם בשמש?

תשובה: מותר.

ביאור: בסימן ש"א סימן מ"ה מבואר דאדם שנרטבו בגדיו בשבת אסור לו לשטחם כדי לייבש משום שיחשדו בו העוברים והשבים שכיבס את בגדיו בשבת, וגם בחדרי חדרים שאין שם רואים אסור, שכל דבר שאסור משום מראית עין של איסור דאורייתא, אסור גם בחדרי חדרים.[א]

אך בייבוש ספרים אין איסור זה שייך, שהרי לא שייך בהם כיבוס, ולכן הדבר מותר.

א - משנה ברורה שם ס"ק קס"ה.

סיפור לשבת

הבעל האובד

מעשה פלאי שהיה עם רבי שמשון וינר, רבה של וינה, בימי הקיסר פרנץ יוזף הראשון.

רבי שמשון היה ידוע בפסקיו הברורים ובטביעת עינו הקולעת. רבים היו הפונים לשאול בעצתו ולקבל את ברכתו. באחד הימים הגיע אל הרב גביר מעיירה סמוכה, וביקש את ברכתו לנישואי בתו הממשמשים ובאים. שאל הרב לשם החתן ובירך את הזוג, וזמן לאחר החתונה הביא הגביר את חתנו אל הרב כדי שיכירו. ראה הרב לפניו אברך צנוע שארשת של קדושה קורנת ממנו וחכמתו מאירה את פניו. השתעשעו הרב והחתן בדברי תורה, ובתום הביקור חזר הגביר אל ביתו מלא אושר על חתנו אשר לקח.

יכולים היו בני הזוג לחיות באושר ובנחת. הגביר פירנס את הזוג הצעיר, ועודד את חתנו להתמסר ללימוד התורה הקדושה. לא חסר להם דבר. ברם, חברותיה של הכלה הצעירה נתקנאו בה על בעלה: גם יפה תואר, גם תלמיד חכם ששמו יוצא לתהילה. אט אט החלו להסית אותה נגדו. "רק ללמוד תורה הוא יודע - אמרו לה, אבל מה עם ההתמצאות בענייני העולם? הוא יושב ולומד ואת נשארת בבית משועממת. אינך רואה שבעלך זונח אותך?" דברי חברותיה חלחלו ללב האישה הצעירה. עם הזמן החלה לבוז לבעלה, מיררה את חייו במריבות, והסיתה נגדו גם את אביה. חיי האברך הצעיר היו לגיהינום, וכשכשל כוח הסבל, נטל את חפציו ונסע לוינה אל הרב שמשון וינר. הוא סיפר לרב על כל המתרחש והודיע לו כי בדעתו להסתלק מביתו למשך שנים אחדות, ואולי בינתיים תתחרט אשתו על התנהגותה כלפיו. בת הגביר מצאה פתאום את עצמה עגונה. עכשיו הבינה כי משכה את החבל יותר מדי. חיכתה שבוע, שבועיים, חודש, חודשיים - ובעלה אינו שב. עצב וקדרות ירדו על בית הגביר. השמועה הגיעה גם לאוזניו של צעיר מעיירה סמוכה, שבשעתו ביקש את ידה של בת הגביר. עתה, חשב, נקרתה לפניו הזדמנות להשיגה. בליבו התגבשה תוכנית להערים על הגביר, להתיר, כביכול, את בתו מעגינותה ואח"כ לשאתה לאישה.

הוא הציע לגביר כי יצא להרי אירופה לחפש את החתן האובד. "צייד אותי במכתב המלצה מרב העיר", ביקש ממנו, "אם אפגוש בחתנך, אציג את מכתבי ההמלצה לפני הרב המקומי, והוא יכפה על החתן לחזור לעגונתו, ואם ימאן - יורה לו לתת לבתך גט". דיבר האברך בשפת חלקות, והגביר שוכנע בכוונתו הטובה. יצאו הוא ובן - לווייתו, נוכל כמותו, לדרך. כשהגיעו לעיר רחוקה דיה, החליטו שהגיעה השעה להשלים את התרמית. מצאו נבל אחד והציעו לו מתנת יד הגונה כדי שישתף עימם פעולה. "אנחנו נטען כאילו אתה החתן שנעלם," - הסבירו לו- " וכשיביאו אותך לפני הרב לבירור, הכחש תחילה שאתה הוא ה'חתן'. אחר תחכוך בדעתך, ולבסוף 'תיאות להשתכנע' להפצרות הרב ותיתן את הגט..." וכך היה. רב המקום, יהודי תמים וישר, האמין שהאיש שהצביעו עליו הוא באמת החתן הנעלם. סידר את הגירושין והצמיד את צמד הנוכלים להוליך את הגט אל האישה. חזרו השניים עם הגט המיוחל, מסרו אותו כדין, והאישה נשתחררה כביכול מעגינותה. עבר חודש והצעיר ניגש לביצוע החלק השני של מזימתו. אחרי ה"חסד" שגמל עם הגביר ובתו, לא הייתה זו משימה קשה להשיג את יד "הגרושה" הצעירה. הגביר ובתו שמחו על הצעתו והשנים באו בקישורי התנאים. גם הפעם הלך הגביר אל הרב שמשון וינר וביקשו לערוך את נישואי הזוג. שמע הרב את פרטי המעשה ושקע במחשבות עמוקות. ניכר היה עליו כי הסיפור כולו אינו מוצא חן בעיניו, אך הוא לא אמר דבר. הרב, שזכר לאן שם את פניו חתנו של הגביר, שיגר אליו איגרת בהולה וביקשו לבוא מיד לוינה. כשבוע לפני החתונה המיועדת התייצב החתן לפניו. ניכר היה עליו כי סבל הרבה עוני ומחסור, הוא רזה מאוד וקשה היה להכיר את חתן הגביר. האברך נדהם לשמוע

המשך בעמוד הבא...

מפי הרב כאילו נתן גט לאשתו. הוא רצה מיד ללכת לבית הגביר ולחשוף את התרמית, אך הרב עיכבו. "יחשבו שהתחרטת. הנח לי לגלות את האמת." - אמר.

ביום המיועד הובא הרב אל בית הגביר לערוך את הקידושין. לצידו, לבוש כמשרת, ניצב הבעל האמיתי. הרב הדריכו מבעוד מועד מה עליו לעשות. "החתן" כבר עמד תחת החופה והשושבינין הלכו להביא את הכלה. לפתע צעק "משרת" הרב שלא יאפשר ל"חתן" לקדש את האישה עד שישלם לו את חובו. נדהם ה"חתן": "מי האיש הזה?! הרי מעולם לא ראיתי אותו!" "ואולי בכל זאת לווית ממנו פעם את הכסף?"- שאל הרב. ה"חתן" נשבע שלא ראה אותו מימיו, ואף שינה ושילש את שבועתו. ואז הרעים עליו הרב בקולו: אם באמת לא ראית את האיש הזה מימיך, איך לקחת ממנו את הגט שהבאת לאישה?!" דממת מוות השתררה באולם, אבל וחפוי ראש נמלט הנוכל מהמקום, ואילו הגביר ובתו הביטו ב"משרתו" של הרב, וזיהו בו את הבעל האובד. עכשיו הבינו כי בזכות חכמת הרב ניצלו ברגע האחרון מאיסור נישואי אשת איש.

(אור דניאל / פורסם בעלון השבת של יו"ר "עזר מציון", הרב חנניה צ'ולק).

שביבים / שאול שיף

זמן אלול / אלי שטרן*

(רשימה לזכרו של טהור)

בקרוב ימלאו שבע שנים לפטירת חברי היקר לוי יצחק רוזנשטיין ז"ל, שנפטר בד' אלול תשס"ו. דמותו הייחודית חקוקה בזיכרונות משפחתו וחבריו, וקשה לשרטטה בשורות קצרות. ובכל זאת אכתוב את מה שבעיניי יכולה להיות הכותרת: לוי יצחק חי את חייו כמשורר, במלוא המובן החיובי של המילה.

הוא חי טפח מעל הקרקע, ואת העולם חווה וראה כשיר מופלא. זוטות שגרה ועניינים של מה בכך, - הפכו בעיניו לציוני דרך נשגבים במסע אל האמונה והדבקות. לוי יצחק נולד, גדל ונפטר במשפחה שורשית של חסידי סלונים. בשנות נערותו חווה תקופות של חיבוטי נפש ולבטים מייסרים מתוך רצון לחצוב את דרכו במו ידיו. הוא ניחן בנפש רגישה ועדינה, שמאסה בבינוניות וב'מצוות אנשים מלומדה'. המסלול שבחר להעביר את עצמו לא היה קל, אך סופו היה חיי תשובה מאהבה עשירים ושמחים. אלו לוו בשירת חיים מתמדת, שהתבטאה הן בכתיבת - שירים, הן בתפילה ולימוד תורה יוקדים, והן בזמרה ונגינה. הוא היה בעל חוש מוסיקלי, ניגן על גיטרה, הלחין ואף הקליט שירים רבים; אחד משיריו בוצע על ידי הזמר החסידי דב הנדלר. את היצירתיות והמקוריות, עם האופטימיות המיוחדת שלו, שילב באמונה לוהטת מבית היוצר של חסידות סלונים, אותה ינק בבית הוריו.

למרבה הכאב חלה לוי יצחק במחלה קשה, ולאחר מספר שנים של מירוק בייסורים השיב את נשמתו בטהרה, בהיותו כבן שלושים. דווקא בשנות חוליו התגבר בו מעיין הכתיבה באופן מיוחד, וממבוע זה נערוך עמו היכרות יותר מעמיקה, מתוך שני מכתבים שכתב לחבריו בישיבה מבית החולים. היה זה תחילתו של "זמן אלול" תשס"ה.

שנה לפני פטירתו, בישיבה החלו אז ללמוד את מסכת "מכות" ולוי יצחק נכנס לסדרת טיפולים קשה בבית החולים איכילוב:

מכתב ראשון:

התחלתי את ה'זמן' החדש עם כל המרץ והשמחה, בקומה התשיעית ממרומי מגדל האשפוז (איכילוב ת"א) במחלקה האונקולוגית. פה אני דן במושגים כגון: ספירת דם, החלפת שקיות, בחילות, תרופות קבועות וכו'. שאף אחד לא יידע מזה. על זה אני חושב, במקום לדון בדיני הזמה, "ועשיתם לו כאשר זמם" ו"עדות שאי אתה יכול להזימה", ושאר עניינים הנלמדים בישיבה. אין ספק, האלול הזה ילמד אותי פרק ב'מכות' ויעשה לי בית ספר או בית חולים. בכל אופן נאלץ אני לחיות כאן. סוד ההצלחה פה הוא להקשיב ללבי, לקול הפנימי, ולקבל את העצמי כפי שהוא; לעודד את עצמי, שאני מסוגל, שאני יכול, ושאצליח בעזרת ה' - שנתן לי את הכוחות בכוח, ושעלי להוציא אותם ולהשתמש בהם בפועל. כל דבר צריך טיפוח ותחזוקה, ובמיוחד רגש רוח הקרב הזה שנמצא אי שם חבוי, וצריך רק ללבות, ולהפוך את הגחלת לשלהבת, שתבער ותאיר, ויהיה תמיד טוב בלב.

בשבוע שעבר שמעתי באוטובוס לירושלים בחור שישב לידי, משוחח בפלאפון, מסכם את 'בין הזמנים' שעבר עליו בארגון 'קעמפ', טיולים וכו'. ובסיום אמר: "עכשיו אני רוצה להתחיל ללמוד טוב". האמת, התרגשתי וקנאתי, כי תוכניות על הנייר הופכות לפעמים לנייר מקומט שמתגלגל למקומו בפח האשפה, וזה מה שקרה אצלי, אך כולי תקווה וחדוות ה', זה הנשק והכוח שלי.

זכרו! אני רוצה וגם יכול - זהו נכס יקר! תפסוהו בשני ידיים!

למעט: רוצה ולא יכול, או: יכול ולא רוצה.

ואסיים בפסוק שאומרים בימים אלו במזמור 'לדוד ה' אורי וישעי': קוה אל ה' חזק ואמץ לבך וקוה אל ה'.

מכל הלב,
לוי יצחק

מכתב שני:

עכשיו זה הזמן, בשלוות הלילה, כשניצני נשירה פוסעים במעבה חיי, חשתי ולא התמהמתי, מה עוד שבקשו חברים רבים וטובים שאמשיך במכתב נוסף, וגם העלו רעיונות נחמדים. ואני בקשתי לדחות את כתיבתי עד ליציאתי מפה (איכילוב ת"א), אך התארכה השהות פה ודחק הזמן לכתוב ממרומי המגדל המשקיף לים הגדול. אי לכך, אזרתי אומץ לכתוב על נושא גדול, שהוא גם שיחת היום: המבט על החודש האהוב הזה הקרוי בפי-כל 'אלול'. בעיניי החודש מתאפיין כזמן שיא של התחדשות, כלומר, בעצם 'השנה' מתחילה באלול' ולכן כל העבודה בחודש אלול היא 'עבודת ההתחדשות'. על דרך משל, בחור שנכנס לישיב"ק [ישיבה קטנה חדשה, והכל חדש. הוא קונה מחברת חדשה לחידו"ת [לחידושי תורה ללא קמט, ומצרף לזה עט חדש בסטייל, והכל בשביל מסע ההתחדשות שכל כך מרגש אותו. כמו כן, עבודת התקופה היא המחברת הוירטואלית הדמיונית, ובהנחה שכל יום ממלא שעותיו, כל עמוד - יום, וכל שורה - שעה, יש לו 'בו זמנית' גם אהבה למחברת (עם ריח טוב של ספר חדש), וגם יש בו את הפחד 'לפשל' או לעשות טעות שתישאר קבועה במחברת, אבל לדעתי אהבת המחברת תגדל על הפחד, וגם את הפחד יאהב - ועוד יפחד שלא לאבד את הפחד.

כך בנוגע לימים אלו, שבעצם הם ימי התחדשות בבחינת דף חדש, כי בזה שאינני מחטט עד זוב דם בים העבר, אלא מתעכב ומתרכז לגמרי בהתחדשות, בזה אני מקיים "ועשו לכם לב חדש", וכאילו נולד מחדש, והוא הנקרא 'סור מרע' על ידי 'עשה טוב', והרי זה גופא מצות התשובה, אלא שנעשה בעקיפין על ידי התעסקות בזמן ההווה החדש, ולא במעשי העבר שבשלב זה לא מעניינים אותי.

זוהי תשובה אמיתית שבאה מתוך שמחה, ועליה נאמר "זדונות נעשו לו כזכויות", ה' יעזור שנזכה לראות את תפקיד התקופה כתפקיד התחדשות, ולא נתעסק בעבר - רק בהווה בעיקר. ובזכות זה ישלח לנו - לכולם - שנה טובה, חיים של שמחת הנפש ובריאות, וקרבת אלוקים לי טוב. ובזה כלול הכל.

אלול שמח, ושנה טובה!
לוי יצחק

*(מתוך "נוטריקון" מסע ביבליוגרפי, גיליון 22, מאת אלי שטרן.)

בסוד שיח

כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים
בדוא"ל: besod@013net.net

עיצוב ועריכה גרפית:
גיל ויין עיצוב גרפי
אימייל. gilwein26@012.net.il